

Despre Umanism

Umanismul (fr humanisme, cf lat. homo - om) Miscare culturala, cunoscuta sub numele de Renastere sau Umanism, care sa manifestat in secolele XIV-XV si XVI, mai intai in Italia si apoi in intreaga Europa.

Interes pentru stiinta, arta, pentru dezvoltarea armonioasa a spiritului uman, pentru eliberarea fiintei de orice constrangeri si manifestarea multilaterala
Redescopera filosof ia antica, greceasca, latina, precum si limbile respective.

Se dezvolta: filosofia, filologia, literatura, pictura, sculptura, arhitectura, astronomia. Se manifesta incredrea in ratiune, in valorile modelatoare ale culturii, armonie intre om si natura in lupta impotriva dogmatismului, Giordano Bruno a fost ars pe rug ca eretic.

Reprezentanti in cultura universala: F. Petrarca, G Boccac cio, Pico della Mirandola, Leunardo da Vinci, Michelangelo Buo-naroti - Italia; F. Rabelais, P Ronsard - Franta; Martin Luther Germania, Thomas Morus. W. Shakespeare - Anglia; Erasmus din Rotterdam, supranumit "printul umanismului" - Tarile de Jos. in cultura romana: Nicolaus Olahus - Transilvania, Voievozii stefan cel Mare, Neagoe Basarab, Constantin Brancoveanu; Udriste Nasturel, Nicolae Milescu, Simion stefan, Dosoftei, Antim Ivireanul, Gri gore Ureche, Miron Costin, stolnicul Constantin Cantacuzino, Ion Neculce, Dimitrie Cantemir Ideile sustinute de cronicari: Etno-geneza romaneasca (originea romana, unitatea si continuitatea po porului nostru); lupta pentru independenta nationala; reflectia filosofica asupra conditiei omului - M. Costin, Viata lumii - tema fortuna labilis - fragilitatea fiintei umane.

Permanente ale umanismului in cultura romana, dupa secolul al XVIII-lea: I H Radulescu, M. Kogalniceanu, N. Balcescu, Bogdan Petriceicu Hasdeu, Titu Maiorescu, Nicolae Iorga, Va sile Parvan, G. Calinescu.